

R. Simon

(1)

ס. ח. מ. א. - 2 supplement packet

שאלות ותשובות סימן עא רבי יעקב איגר קנה

סימן עא

[גירושין קדושים ונשואין בלילה]

מיר שאבי בא עליה בלילה דודאי ליכא קדושיםין. אע"כ מדינה מהני קדושיםין בלילה, ובודאי בשעת הבדיקה אם נמשך עד הלילה יש לסגור להתריר לקידשה כיון דאפילו בגט רבו המקילים. אך שלא בשעת הבדיקה ראוי ונכח לקדרש ביום לסייע לספקא הרואם הנ"ל.

ואם מנהג העיר בשכיל טבילה הכהלה, כבר הסכימו בשעות עברות הגרשוני (ס"י ס' ו' ו' ו' ו' ו' פנ' מאירות (ח'ב ס' ד') ובתפארות למשה ואורה מישור וסדי טהרה, דמותות לטבול ביום ז' אחר הנץ החמה ולא בהש"ג. מ"מ אם מנהג העיר בשכיל הטבילה נראת דבלו עליהם להחמיר כדעת הש"ז (י"ד ס' קז), אין לשנות מנהגם, דלא גרע מדברים המותרים וכ"כ, מאחר דהקדושיםין בלילה אין קפidea כ"כ, וכדנראה דהראם א' הביא דברי מהדי מינץ לענין גט, והמשמעות דברי הרוי מינץ לענין קדושיםין. נראת דלא חש לה לענין קדושיםין.

ועי' גט פשוט (ס"י קכ"ג טק"א ר'ה עד כתוב) דחמה על הרואם, דהא טוגיא ערוכה בקדושיםין (ח, א ו' א), אך דקידשה בלילה, עי"ש. ולענין' יש לוחות, דהא עיקר יסודו הרואם בגט כיתן, דק"ייל כ"ר"א ביבמות (קר, א) דחליצה בלילה פסול דחליצה כתחלת דין, ה"ג גט הווי כתחלת דין. אע"כ ייל מה דאמרין בקדושיםין (ח, א) ליצ' דיחבה נהיליה בלילה, ה"ג דاشתכה וכו', הימ' דלת'ק דר"א דיבמות דחליצה בלילה כשר דכגמור דין דמי, ממילא גם גט כשר בלילה, דמשכחת לה דיחבה בלילה, ולר"א עכ"פ משכחת דاشתכה בין זוזי. וכן ה' היא דרכ' י"א וא"ר ז' כי אמינה דקידשה בלילה, ייל דר' ז' ס"ל להלכה כת'ק דר"א בחליצה, וכדס"ל ביבמות שם לרבה בר חיה קוטופאה.

ועוד לו. ועד המנהג בכמה מקומות לאחר החופה עד הלילה, ומקרים בלילה, אם נכון לעשות כן.

דבר זה אין לו יסוד לא בראשונים ולא באחרונים, רק בש"ע אה"ע (ס"י קכ"ג בהגהה סע' ח) כתוב ואין לגרש לתחילה בלילה. מקודם הדין מרבני מהרי מינץ, ח"ל בס' נ' ג,acha שקבלת גט בלילה אינה מגורשת, וכן אם הוא קדושין אבל קיום שטרות הוא אפילו בלילה עכ"ל. והביא שם הגט פשוט דברי הרואם בשעות ח'א ס' פ"ב, דכתוב העטם בגט הווי כתחלת דין ומדמי לה לחילצה עי"ש. אורלים בקדושיםין לא ביאר טעם ספיקתו, ובשות' הרואם (ח'ב ס' ל' ז') האריך מאד, בידני גט בלילה, והעליה מדינה דאור'י אינו גט, וככתב שם ומגמגם אני על הקדושיםין מושם דכתיב ויצאה והיתה, ויש צדדים בדבר עכ"ל.

נראת אופין ספיקתו, ר'יל דלעין זה לש הי' קישא ויצאה והיתה, כיון דבגט עצמו לא כתיב קרא לפסול בו בלילה. רק מסבוך כיון דגובה כתוכחה הווי כתחלת דין, וכיון דהסבירא ליתא בקדושיםין, ממילא אין לפוסלו. וסבירא כו' כתוב הפni יהושע כתובות (ש', א) לענין תנאי דאפשר לקיים עי' שליח עי"ש.

וניל' ראי' דעכ"פ בקדושיםין מדינה מהני בלילה, מההייא דאמרין פ"ט גיטין (פ. א) המגרש וכו' ולנה עמו בפונדק וכו' א"ע בב' ז' ובעל לשם קדושיםין. והרי לנו ממש רוק בלילה, ואפ"ה מהני אם בעל לשם קדושיםין. גם הרשב"א הביא ראייה דפנוי הבא על הפנויה לא אמרין אין אדם עושה בעילתו ב' ז', וא"כ לא משכחת לה دونושה מפותת אביו עי"ש. וודלמא מפותת אביך

ושהה אין
עת מחזרת
עת מננו
יאי' לה
תקיעת הוי
ה מההייא
תתו קנחה
אלמן או
קנחה לה,
ולאורה
דהא ייל
אי ליק
זה אינו
יפשיטה
זה לגומי

שה אחר
דים. א"כ
קנחה, הא
אקרקע או
שים או
ת לאחר
זה והבעל
מאליה
בעל-אוכל

לה מתנה
זה נימא
תק מיניה,
וי' כמתנה
שלחה אלא
הגירושין
יע"פ אחיה
ולהוציא

סימן עא

א. יש אמרים שם נידש בלילה גט פסול. והuid ר'ע"א על הרומ'א מדמיו להלן שם טר' קב' סע' ה' ולתחילה יונטו לה בזום ולא בלילה, וכן העיר בנהרות ר'ע"א שם מלעל טר' קב'

ב. בירש טהורין איתא דחליצה בשלהת וبرش' יבמות קד, א' משום נביטת הפטולה הווי ברי' ממנוחת, וא' ב' היה בנת, וכיב' ר'ע"א להלן.

ג. אין זה דברי הרואם, וזה תשובה האיו' לבר אכטורי כ"ג, ראה בא'ו' בחלק המשרת טר' חשת'ה. וכ"כ הפטה וגרילה אה"ע ס' כח בתקות הפטור סק", ובמל' המנג' במקומו לקיים בלילה. וה' וכן מצינו לענין נשואין, רותמי בלילה בבחותות מ', א' דמסור לה בלילה, וכ'ה להלן שם ט' א. ועי' ספר המתקה קדושים שם.

קנו שאלות ותשובות מהדורה שנייה רבי עקיבא איגר

(2)

מודה מי
תעביר עמו
וארוותו נ
ה
אמנם עד
דם
מ"ש בתש
דנוגע לו
מודרים דם
לענין היר
האמינו לו
אבל להכני

ואף דבריו
(אה"ע ס"י)
להונsha ל
כשרות זו
והחותרה י
לכהן, רק
לא מחמי
bijouter אף
לכהן, כי
[נכנסים]
מ"מ נ"ל ז

ליידי הר
ע"ד שאול
רבבו
שנים ע"י
הנאות
מן המש
וכבר נתנו
משמעותה
אנשים יוו
לה מלבי
עליה הוץ
א. כן נראה

אמנם דברי השער המליך מספיקים ליישב ראייה
דיזן מהתיא דלנה עמו בפונדק, דייל
דבראתם בסוף וביאה מהני בלילה אבל לא לקודשי
שטר. עכ"פ זכינו לדין מכח ראי' דיזן
רלמנהגינו דמקדרשים בכסף מותר בלילה, כן
נראה לענין.

אח"ז ראייתך בספר שער המליך ריש הל'
גירושין כתוב לרץ קושית הג"פ הנ"ל,
דייל דהרא"ם ס"ל דבקורי כסף לא מקשין
לציאה, ומסתפק רב בקדורי שטר, עי"ש.
ולפי הנ"ל אין הכרה, דייל דגמ בקדורי כסף
מספקאליה.

סימן עב

[בעולה עצמה שיעור כתובתה]

מהקנס בין לכטוב כתובות בתולים ופשות
ובורר.

גם בעיקר החיבור דאנס שותה בעצצין, נ"ל
וזהו דוקא בענירה, אבל בכוגרת LICIA עשה
דולו חמי', רכל הפרשה בענירה כתיב. אלום
מסתimplicit זכר הרם"א (ס"ק ע"ז וככ"ש שם סק"ד)
לכוארה לא משמע כן עי"ש. עכ"פ לענין
הכתובה נ"ל דובגורות כל אפיק שרים דיש לה ורק
כתובותמנה כבעולה דעלמא.

ובענין נוסח הכתובה, הנ"ש הביא דברי מהר"ם
מינץ שכח ב"א דכогרת להדא בעולה,
כדי לפרש שהיא בעולה שאמ תחאלמן מזה
שאלא תנשא להכהן, דאם באומרת לקשר נבעולתי
קי"ל ולכתחילה לא תעביד עבדא, והוא הクリיע
דמשום ברושה כתבו סתום להדא פלונית.
ולענין"ד שגמ הבודל בענינו ואומר מני נתבעורה
יש לצוף עוד, דאפשר דמותרת להונsha
לכהן לכתיחלה, וזה אמרין פ"ק כתובות י"ד,
א) חרוא דהא קמודה וכו'. והינו דאפיילו לר"י
מותרת בהוא מודה, ועלה אמרין וכשה כי לא

לידידי הבדיקה ווילען הרב רבי יעקב נ"י.
עד שאלתו, משודכת שהרחה לינויים,
המשודך אמר אין מינאי וכנסה לחופה,
אם כותבן לה כתובה ק' או ר' ואיך כותבן
הנוטה.

לכוארה זה מחלוקת הפסוקים הראשונים,
הרבנן ריש הלות נערה בתולה (פ"א
ח"ג) כתוב גבי מפתחה, ואם רצתה וכנסה אינה נוטה
קס אלא כותב לה כתובה כמוiorה הכתולות, וככ"כ
הטור (ס"ק ע"ז ס"א). אלום במ"ל שם (ר"ה) ואם
רצין הביא דעת התוטס' והראב"ד והנ"י דייל
דרינה כבעולה דעלמא וכותבה מנה.

אמנם לפי ענין"ד למה דמבעור שם במיל טעם
הרבנן דילפין לה מקרה מהו
ימהרנה, היינו שיתן לה מורה הכתובה כדפי"
(רש"י) בחומש, זה מקס שקסה התורה
להמפתחה לכטוב לה כתובה בתולה עי"ש. א"כ
יל דזהו רק בענירה דחייבת התורה למפתחה
קס, וזה מגדיר התנאי דלא נפטר מהקנס, א"כ
שנשאו בכתובה בתולה, אבל בכוגרת פטור בין

ו. וצ"ב דכון רוחקו הוותה להדי ה"ה בכסף וביאה, ערי ר"ש כתובות נ"ת, א) ר"ה וזה לענין קדושי ביאה, להאכיל בתמורה
משום שחוקשו הוותה להדי.
ג. ראה פ"ש ס"י קכ' סק"ז וכו' סק"ז. וכי"ש כתובות פ"א ט"י ב העלה ליריאן ואפי' לכתיחלה שרי ל乾坤 בלילה ולא
בחארז. עי' רמב"ם היל אirthוס פ"י הי"ז: מותר לארטם בכל יומ ובל כי ביאן כלילן.

סימן עב

א. בכותה ס, א ר"ה שניתן, שבאורו כנה נפ"ט כמשמעותה שאן לה קם וחזי יש לה כתובה, ואחת מן שכותבה בעולה מרובנן.
ודיטי מטה, וכטב תמל"ט דלא פסקא לחו לטעם' דבר זה, וא"כ לא הוא גורמים להזק בזוויגים אחרים ע"ש. וזה עלין
יכמות שם ובשורית מלבושים יותר אה"ע ס"ב וכטב"ש אה"ע ס"ק ע"ז סק"ה.

ב. ראה נמק"י בכותה שם שהקשה על חותם, ובמל"ט להלן שם ר"ה וראיינו בלקוטי מהר"ד בצלאל אשכבי מש"כ בשם
הראכ"ד רשותה המפורשה מהו כחין בעולא, והיעור אמר לא השתי על הרמב"ם שם.
ג. טב ודומ"א שם סע' ג, והאמת או הטעלה חייב לשא אורה וכו'. משמע כל בתולה אף בנות, וככ"ש לא מזאותי בה כלום.
וכתנות רע"א שם: ומ"מ ייל רכך בענירה, דכמה בטיב ול תהה לאשה וכו', דכ"ז ח"א ט"ז וס"ט ומולבושו יוט' שם
מחדר הרחמצוז ווקנס דבאייאחד ה', וכל שלא חייבו כי"ד בקנס אינו חייב לשאורה, ע"ש.

חוק ומשפט

בכימתו במנתב לאביו שציטט בו דברי
חשובתו לר' נתן אב"ד קילוק, כתוב
בדבר שכת חטבול מבעוי ותחזר לבית
אחרים ולא לבית עצמה, והוסיף דאמ' יש
קטן או קטנה בבית מותרים להתייחר אף
בביהם. (ועי' למן דברי האגورو",
ו המשנות עילך).

ונעבור בעוחית לדברי פוסקי זמננו:

→ בשו"ת שריידי אש (ח"ב סי' פ"ב, ובדרוף"ה
ברם, בחולוש לחם ס"ק י"ז, כ') כתוב
ללחמייר, כדעת הש"ר, קרשבם,
ראפי' בשמיין אין לטבול בער"ש ביום שביעי
ועי"ש בשמלה (ס"ק ה') שכח דאף לר'ת
אין לטבול ביום ז' סמוך לחשיכה כ"א ביום
ח', לדעתו כל פולגות הרואשונים היא דוקא
לבילה או בכיה"ג, ועי"ש דכ"ה מהga
הקדום בצריך.

ובשו"ת אגورو"ם (י"ד ח"ג סי' ס') כתוב
להתריר לטבול קודם שתחשך ביום
ז', ולחזר לביתה כל שייה בעלה עסוק
בחפילה בכיה"ג, וגם כתוב היתר אחר
לחזר לביתה אם היו אחרים בבית שא"א
לهم לבא לידי יהוד, (ובכן כין מדעתו
לדעת השור"ם הניל), וכן הקיל על ידי שומר
ב"ס משנת יעקב (להגאב"ד קאפרוז זל',
ח"ג, ע' קכ"ט).

אבל בשו"ת מנה"י (ח"ג סי' פ"ו) החמיר
מאדר בדבר זה, וצזה לטבול מנהג נשים
לטבול סמוך לחשיכה בער"ק ביום ז'
לספרותן, וקיבול דין להקל כ"א ביום ח',
וגם בזוה דוקא אם ישארו בבית הטבילה עד
כדי שיעור טבילה בלבד, וכוכתב הסדר"ט
לענין יום השבעי לדעת רב"ם. ועי"ש
שו"ת חלקת יעקב (ח"ג סי' פ"ב, י"ד סי'
ק"ג בדרוף"ח).

כאן וכ"ז, עכ"ל. וכי"ה בטהור"י (סעיף
כ"ג, כ"ז).
וע"ע בשו"ת חת"ס (י"ד קצ"ז) שהסכים
לדעתי ר'ית גם ביום ז' אפשר לטבול ביום
סמוך לחשיכה, ובכלך שתשאר בבית
הטבילה עד שתחחשך, ובכית מאיר (קצ"ז)
סעיף ג' בד"ה נשאלתי תלה עיקר הדין
וחטבול בזמנ שא"א לה להיות בביתה קודם
תחחשך, וזה אם לפי הענין הוא זה מבעוי.

ברם, בחולוש לחם ס"ק י"ז, כ') כתוב
ללחמייר, כדעת הש"ר, קרשבם,
ראפי' בשמיין אין לטבול סמוך לחשיכה,
ועי"ש בשמלה (ס"ק ה') שכח דאף לר'ת
אין לטבול ביום ז' סמוך לחשיכה כ"א ביום
ח', לדעתו כל פולגות הרואשונים היא דוקא
לבילה או בכיה"ג, ועי"ש דכ"ה מהga
הקדום בצריך.

ובשו"ת בית ישראל (להג"ר ישראל
הוורוויז מאיהעל, נולד בשנת
תקל"ח, י"ד סי' ל"ה) שכ' לאסור לנשים
הבאים מהכופרים לטבול בער"ש, פן חיה
מהומה לביתה, או שמא תחלל שבת
ברך, וכי' דהסכים לגזירות זו הגאון
מרח"ם א"ש.

אמנם כן בשו"ת יד הלוי (י"ד פ"ז),
ובשו"ת ערוגה"ב (י"ד קפ"ד),
ובשו"ת נהרי אפרסמן (להג"ה ר' יעקב
טענאנכום אב"ד ור' מ' פוטנאק, חרנ"ח,
אר"ח ט"ז בד"ה וכיוון), הורו להקל
למעשה כדעת ר'ת אף ביום השבעי,
ובשו"ת נהר"א הניל אף כתוב "וזאין לו"
מדברי הסדר"ט וכ"ר אשר גם בחכמ"א כתוב
רבינו להלכה".

ובשו"ת שואל ומשיב (מהדר"ק ח"א סי'
ז', דף ד' ע"ה, בד"ה והנה

חוק ומשפט

סמור לחשיכה", דהיינו דודוקא אז הוא
בליליה כדי שלא ירגעשו בה, והביא הרמ"א
ראיה מניד' דהתריר האמורים לטבול ביום
ח' מושם אכלאי, דהיינו מעורות, ומאמאי לא
האר אכוקות וחתבול בלבד, א"ו דאו הוה
עכדי איסורה והוה אוושא מילטה ולא
היתה בוהה תקנת צנויות, [ועי"ש ברמ"א
שכ' "בנ"ד דלא אפשר ג"כ, דבנות ישראל
מחבישות וכו' שאמרו שם על בנות
צרייפים אדרור שכוב עם בהמה מפני
שמרגנשין לטבילהנן וכו' וזה מカリ לא
אפשר וכו' דחמייר סכנתא לעמוד בסכנת
רמורה להם וכרי הייתי סוגר לפניהם החizer
עכ"ל]. ושוב הסיק הסדר"ט דגם הרשכ"ם
מודה אפליאו אם לטבול מבעוי, כל
שעל בית הטבילה שלא יהיו טובלים
לטבילה בלבד ולחזר לביתה משלו
עם ר'ת הוא דוקא בחוות לביתה מיד
בתחלת הלילה.

ולחקל כר"ת.

הנה בשו"ת צמח צדק (הקרמן, סי' ס"ז)
כ' וויל "וכשהייתי בק"ק קרעמו"ר
למרוה להם וכרי הייתי סוגר לפניהם החizer
עד הלילה וכו' ומידי אני מודיר נשים
שעל בית הטבילה שלא יהיו טובלים
לטבילה בלבד ולחזר לביתה משלו
עם ר'ת הוא דוקא בחוות לביתה מיד
בתחלת הלילה.

אולם חתנו בשו"ת עבדת הגרשוני (סי'
כ') כתוב להקל במקום צורך, ואך
אם בלאה לא תבטל כ"א לילה אחת
שהבאיו דבריו דברו מהותם ומכל הפוסקים
מעונה, יכולת לטבול ביום ז' סמוך
לחשיכה, וחומר טוב בכך הטור אפשר
שיש רבים, או לדוחות הטבילה אפי' בלבד
ליום ח'. וכי' בערואה"ש (סעיף י"ג, י"ד).
ורואה בחכמת אדם (כל קי"ח, סעיף ה', ו').
ז' אמן הורה המורה שטבול בו' סמוך
לחשיכה ממש דבלילה א"א לטבול, וause'ג
דיכולה לטביל בח' מ"מ מבטל עונה אחת,
אין מזחיחין אותו, וכן הדין אם מחבישת
שלא ירגעשו בה בני אדם וכו' ונו"ל דה"ה
הדר בכפר וצריכה לטבול בעיר וחל לטבילה
בליל שבת, להמוציאן לטבול בו' סמוך
לחשכה ממש ביטול עונה אחת הוא הדין

ובסדר"ט (סוף סק"ד, סק"ט) הבא דברי
עכבה"ג והאריך להקל בדבריו,
ואך בדברי הבי"ג והדרכ"מ דחטבול ביום
וחזר בלילה, ומושם תקנת צנויות של
ירגשו בה. והביא דברי הרמ"א (שו"ת סי'

חק ומשפט

כי גרו רחוק ממקום מגוריהם והרב אסר, ותלפנה לי והתרתי לה, לדלאבוננו לא זכו עדרין להפקה, ולמה חרחה הטבילה למו"ש". לכן הינה אין הזמן ראוי להאריך בזה, ובוכרוני שבמאנו היהת שאלתנו כזו ואדי ראייה

דברי האג'ורם ז"ל, ולפ"מ"ש מהסדורט העובה"ג ובית מאיר ז"ל יש בזה על מי לסמוך בשעה"ד לטבול ביום ז', ובודאי

לכתחילה יש להגог דוקא ביום שמנינו וכדעת שחתבול לפני שב"ק... וברוב המקרים איןני מתו, ובשעת הדחק או בושה אני מתייר... ובאמת לאו דוקא בע"ש אלא דרך ארע, וכמה פעמים התרחוי בاميון השבוע בשעת הדחק ובושה...

ובזה באתי על החותום למען כבוד הש"ית ותותו

שבתי שלמה וויגודער

חמצפה לרוחמי שמיים בכללות ובפרטות

ף

וומהגאב"ד דעבעצין שליט"א שמעתי♦ דזקנין ההוראה נדחקו תמיד בכל טזרקי מליחל בזה, ומ"מ בשעה"ד שחתבול סמוך לבטל עונה, בלבד שתשארא בבית הטבילה או בבית אחרים עד צאה"כ.

ולפי"ז לדעת כמה פוסקים יצאו לנו עצה נוספת בזאת בקיד"ד דהוי שעיה"ד גדול, אם א"א לה בענין אחר, שחתבול סמוך לשקיעה"ח, ותשים צבע לפני פניה"ח, ולא תחוור לביתה עד צאה"כ, וכן"ל.

(ב) איטור אבקה מיוחד

עי' שות' מהר"ם בристק (ח"א סי' כ"ג), שנשאל אם מותר לנשים להעביר על

פונן שמעתי מהגאון הרב אביגדור העבעצאל שליט"א (רב ירושלים הטעקה)♦ להקל בשעה"ד שחתבול סמוך

ותנני להעתיק תשובת מהגאון הרב שבתי ווינדרע שליט"א

ראב"ד בית שם, מה"ס ליקוט הלכות ח' חלקים, ועוד

חווח"ש וכטו"ס להאי גברא רבא ויקירא מתמיד בתורה לאסיק שמעתא אליבא דהילכתא... ר' אברהם יהושע העשיל בליך נ"י ויזורע עד בית גוא"ץ ב"ב אמן.

שאלת למשה באשה שמטעמי הצעירות ובושה א"א לטבול בשבת האם

חק ומשפט

וע"ע בשוו"ת דברי יציב (להגה"ק ♦ אלול עתיק ב' תשבות שקבלתי בכתב ב- בענין זה:

תשובת הגאון הרוב אפרים גריינבלאט שליט"א

מה"ס ש"ת רכבות אפרים ח"ח

כבד יידי חריה"ג ר' אברהם יהושע שהה"ל (סעיף ג', על הש"ך בד"ה אבל העשיל בליך שליט"א. אחדשה"ט.

ברורת כל הדעות בשאלך ואתה רוצה

לשםך את דעתך ולכך אcker במקורות, שכבר ציינתי, ואציג הלהכה

למעשה, כי שאלה זו באה לפני הרבה

פעמים, והוא:

(א) אירע בחתונה בלבד שני שהיתה עדין נדה, והיתה צריכה לכלת למקרה אחורי החתונה, ונגמרת החתונה בשעה שלוש

[לפנות בקר], ולא מצאה מקורה פתוחה, ורצחה לטבול לפני שבת, ובכ"ד אסור לה, החתן לא התגבר ובעל בלבד שב"ק, וטלפון אליו ברכיה על אשר נכסל ר"ל, וביקש נסעה לנופש, ומ"מ בשעה"ד ולצורך הוצאות יש להתרIOR לטבול לפני השקיעה בעש"ק.

(ב) אירע במקרה שנטקלקלה בספירתה, וזמן בטבילה היה בלבד ש"ק ורצחה לטבול לפני שבת [שבע ברכות] ורק אסר לה, ועוזבה באמצעות סעודת השבע ברכות מרוחק חצי שעה כל דרך, וזמן הטבילה, וחזרה מאוחר, להחמיר בויה ככל האפשר פ"ק שמעתי וחייבו אותה כדי לבוך והיתה לה בושה, ונשאלה מה היה צריכה לעשות, ונעניתי שליט"א♦, [ומ"מ נעלם ממי בירור רבעון זו שעת הדחק וחתובל לפני שב"ק].

(ג) אירע בזוג שבו נושאין י"ב שנה, ובאו העירה להוריה ורצחה לטבול לפני שב"ק הכל אני ראשונים וגודלי האחראים המתרירים.]